

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 47. Quid sit circa unionem Beneficiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

vitæ harum Rectoribus, quia id spectat ad augmentum cultûs divini, nec præjudicat juri cujusquam, *Corr.* l. 4. c. 6 n. 42. Circa dotem autem beneficiorum & Ecclesiarum constituendam vel redintegrandam, videri potest *Leur.* p. 1. q. 21. & seqq.

273

§. III. Solus Papa potest mutare Collegiatam in Cathedrali, Parochiali vel simplicem in Collegiatam, sæcularem in Regularem, *Corr.* n. 4. *Castrop.* d. 6, p. 11. n. 2. *Lott.* q. 14. n. 43. Episcopus tamen potest mutare simplicem in parochialem, *Azor.* *Garc.* p. 12. c. 5. n. 3. *Barb.* de potest. Epif. alleg. 68. *Castrop.* *Corr.* c. 3. n. 12.; hoc enim est ad incrementum; sed non potest beneficium parochiale vel curatum reducere ad simplex aut dismembrati partem unire simplici, *Trid.* Sess. 25. c. 16. *Garc.* c. 2. n. 87. *Corr.* n. 13. Potest etiam Episcopus cum consensu Capituli ex personatu, quamvis non vacet & possessor sit invitus, erigere Præposituram, si ad sint causæ rationabiles, quæ in scripto afferri debent, *Lucea* de benef. d. 45 n. 5. Si tamen beneficium illud erat patronatus laici, putant aliqui cum *Castrop.* p. 12. §. 2. requiri consensum Patroni, & ita insinuat *Trid.* Sess. 24. c. 15. & Sess. 21. c. 5. Potest etiam Episcopus Vicariam temporalem mutare in perpetuam, illam prius erigendo in beneficium, *Garc.* *Castrop.* §. 3. n. 6. Videri potest *Leur.* p. 3. q. 964. & 965. Item Capellaniam potest erigere in novam dignitatem, *Leß.* in auct. v. *Beneficium* casu 23. An Episcopus possit mutare mentem fundatoris vel onera beneficii, aut dispensare in qualitatibus requisitis, dicitur à n. 838. An autem lapsu temporis possit mutari status beneficii, dicitur à n. 296.

Q. 47. Quid notandum sit circa unionem beneficiorum. R. Seqq.

274

§. I. Solus Papa nunc post *Trid.* Sess. 14. c. 13.

de

de Ref., potest parochialem unire Monasterio, Abbatia, Collegiata, Dignitati, Canonicatui, vel alteri beneficio simplici, *Laym.* ad c. 2. de suppl. neglig. prælat. n. 3. *Barb.* de jure Eccl. l. 3. c. 16. n. 33. *Castrop.* t. 13. d. 6. p. 12. §. 3. n. 17. *Luca* ad *Trid.* d. 8. n. 19. *Gonz.* ad Reg. 8. Cancell. gl. 5. §. 7. à n. 63. *Garc.* p. 12. c. 2. n. 17. Potest tamen Episcopus beneficia simplicia unire Abbatibus, Monasteriis & locis religiosis, *Sanch. Garc.* n. 77. *Barb.* n. 36. *Castrop.* n. 21. *Tond.* qq. benef. p. 3. c. 151. *Lott.* l. 1. q. 29. n. 39. Quale autem jus competat Monasterio, cui unitur beneficium, explicant *Garc.* p. 11. c. 2. n. 3. *Barb.* de off. Episc. alleg. 72 n. 189. *Lott.* q. 28. n. 165. *Luca* de Parochis d. 10. à n. 6. Et ad quid obligetur tale Monasterium, explicat *Laym.* supra.

§. II. Potest Papa, quascumque uniones faciat, 275
derogare juri Collatoris ordinarii; & nominatim id potest, si Prioratum unius Monasterii uniat Monasterio alterius Ordinis: uti & potest derogare juri patronatus Ecclesiastici, *Covarr.*; & secundum probabilem etiam juri patronatus laici, si causa adsit, *Rebuff. Less.* in auct. v. *Beneficium*, cas. 28. Similiter potest Legatus Apostolicus per unionem auferre Episcopo collationem, *Rebuff.* citans *Rotam*: imò causa cognita & approbata potest fieri unio, non vocato aut etiam invito collatore aliisque, quorum interest, *Rebuff. Less.* cas. 27.

§. III. Secundum *Trid.* Sess. 21. c. 5. Episcopus 276
tanquam Sedis Apostolicæ delegatus potest unire Ecclesias parochiales, attamen cum consensu patronorum; aut etiam his invitis, si necessitas evidens postulet, uti ex variis declarationibus docent *Zerola* p. 2. v. *unio*, *Laym.* l. 4. t. 2. c. 9 & ad c. 4. de *etate & qual. presic.* *Castrop.* n. 11. Parochia tamen unire non potest Dignitatem aut Canonicatum, *Trid.*

Ses. 24. c. 13. *Ventrig.* T. 2. annot. 8. §. I. n. 2.
Gonz. n. 68. Item non potest beneficium aut fructus
 beneficii curati unire non curato, *Sanch. Lugo* in
 Resp. Mor. l. 5. d. 2. Excipitur causa paupertatis, ob
 quam, uti & ob alios casus à jure permittos, unire
 potest beneficia curata vel non curata cum curatis,
Trid. Ses. 21. c. 5. Item potest in Ecclesia sibi subje-
 cta facere unionem præbendæ Subdiaconalis cum
 ipsa Præpositura, ob illius paupertatem; & per
 accidens est, quòd Papa priveretur jure tale beneficium
 conferendi alterno mense, *Less.* casu 25.

277 §. IV. Etiam potest Episcopus cum consensu
 Capituli, quamvis invito possessore, unire Perfo-
 natus aliaque beneficia simplicia, non tantum Præ-
 bendis Canonicalibus, *Trid.* Ses. 24. c. 15., sed etiam
 dignitati tenuiori, *Gonz.* Gl. 37. & seqq. *Garc.* c. 2.
 n. 170. *Luca* ad *Trid.* disc. 8. n. 25. & de benef. d.
 46. Et universim, secundum *Castrop.* §. 2. & §. 3. n.
 II. *Barb.* de jure Eccl. l. 3. c. 16. n. 54. *Lott.* n. 40.
 potest Episcopus ex justa causa omnia beneficia suæ
 Diocesis non exempta, id est, quæ subjiciuntur pro-
 visioni Ordinariorum, unire: & ita, quando postulat
 bonum Ecclesiarum, quibus aliter provideri non
 potest, potest duas Capellanas cum consensu Patro-
 norum etiam laicorum erigere in beneficium paro-
 chiale conveniens unius sustentationi: quòd si una
 Capellania haberet quot hebdomadis legenda duo
 Sacra, altera quatuor aut quinque, *Less.* cas. 24. di-
 citur faciendam esse moderationem horum onerum,
 cum enim Episcopus possit quandoque addere, cur
 non & tollere onera, si ita postulet necessitas? Vide
 tamen dicenda à n. 854.

278 §. V. Etiam potest Episcopus Monasterium sibi
 subjectum consentientibus Monialibus unire Mona-
 sterio vel loco religioso, quamvis Moniales per alia
 Mona-

Monasteria forent dispergendæ: nec jus ullum ad hoc requirit consensum Capituli vel Canoniorum; & quamvis requiretetur, sufficeret consensus majoris partis, *Bald. Tab. Sa, Less. cas. 26.*

§. VI. *Trid. Ses. 14. c. 9.* prohibet præstimoniam 279
aut beneficia qualiacumque unius Diocesis uniri cum beneficiis alterius Diocesis, etiamsi uterque Episcopus consentiret, *Castrop. §. 3. n. 10. Luca ad Trid. d. 18. n. 18.* Docent etiam *Castrop. n. 20. Luca n. 19.* aliique, non posse ab Episcopo uniri beneficium liberum cum patronato, ne liberum in servitutem redigatur; contradicit *Lott. q. 28. n. 165.* putans beneficium liberum extinguere, sed *Ventrig. n. 28.* dicit fieri posse, si Patronus consentiat, ut beneficium conferatur alternatim, jam liberè, postea ex præsentatione.

§. VII. Si ex duobus beneficiis æquè principaliter unis fiat unum, neutrum per unionem extinguitur, *Paris. Gonz. Mandos. Garc-Leur. p. 2. q. 130.* Hinc retinentur privilegia & qualitates utriusque, si se compatiuntur; si autem se non compatiuntur, retinentur ea, quæ sunt magis favorabilia vel digniora, *Garc. à n. 40.* E contra si unum beneficium accessoriè annectatur alteri, beneficium annexum amittit rationem beneficii omniaque privilegia, & habetur veluti prædium illius, cui unitur, *Luca de benef. d. 44. n. 5. Castrop §. 1.* ubi notat, si in rescripto sic ponatur, *illud & illud beneficium unimus,* tum uniri æquè principaliter, & tali modo communiter unitur Præbenda Canonialis alicui Dignitati, ideoque possidens habet jus ad utrumque Capitulum; si autem dicatur, *tale beneficium unimus illi,* tum prius uniri accessoriè: & tum extinguitur beneficium illud, quod unitur, soletque tum fieri, si fructus sint ita imminuti, ut non sufficiant honestæ 280
susten-

sustentationi; sic enim etiam fieri potest, ut fructus unius Canonici distribuantur in presentias aliorum Canonorum, uti habet *Trid.* Ses. 24. c. 15.

281

§. VIII. Episcopus unire potest aliqua beneficia Seminario, quamdiu id erit necessarium ad educationem juventutis pro Clericatu, *Trid.* Ses. 23. c. 18. Notant tamen omnes communiter cum *Garc.* n. 193. & *Castrop* p. 12. §. 3. à n. 13. Seminarium debere antecedenter fuisse institutum, id est, domum saltem conductam, in quam inducti sint actu scholares & aliqui Magistri; deinde ut electi sint duo Canonici pro ejus regimine; item unus ex Capitulo, alter ex Clero; item unus per Capitulum alter per Clerum, qui quatuor electi agant de instituendis taxis & necessitate uniendi beneficia, postquam adverterint partem detractam de mensa Episcopali aliisque beneficiis per dioccesin non fore sufficientem pro fabrica & sustentatione talis Seminarii, uti fuse explicant *Lott.* q. 29. à n. 47. aliique apud *Leur.* q. 888. Quod si Capitulum vel Clerus intra terminum competentem non deputeret aliquem, S. Congregatio statuit, ut Episcopus cum aliis tribus taxet, quando enim non dicitur *de consilio* sed *cum consilio*, non tenetur quis sequi, sed tantum audire consilium, uti notant Canonistæ apud *Lugo* in Resp. Mor. l. 5. d. 21. Hæc autem beneficia unienda debent esse tantum simplicia, non requirentia residentiam, non Ecclesiæ Collegiæ, non collationis inferiorum Collatorum, non juris patronatus etiam Ecclesiastici, non antecedenter unita Monasteriis, non reservata post vacationem, non solius provisionis papalis (nisi fieret pro tempore vacationis posthac futuræ) non litigiosa, non manualia, non monocularia, uti pluribus docent AA. apud *Leur.* q. 889. 900. 902.

282

§. IX. Uniones, quas facit Episcopus, debent esse
in

in perpetuum, si nempe causa & necessitas sit perpetua, & non ad vitam alicujus tantum, alioquin non tam provideretur Ecclesiae quam personae, *Trid. Sess. 7. c. 4. Barb. n. 54. Castrop §. 2. n. 7. Leur. p. 1. q. 901.*

§. X. Ad valorem unionis ab Episcopo faciendae, praeter justas causas, de quibus videri potest *Leur. p. 3. à q. 909.*, requiruntur etiam quaedam veluti solennitates, inter quas est cognitio causae, *Barb. Castrop. Leur. q. 911.* Potestque etiam videri *Leß. cas. 27. Lott. l. 1. q. 28. n. 167. Luca de benef. d. 47. n. 6. de Parochis d. 10. n. 5.*, ad *Trid. d. 8. à n. 11. Leur. q. 913.* An autem & quando requiratur consensus Capituli, vocatio possessoris beneficii, Patroni &c.; item an exprimendus sit valor & litigiositas beneficii, refert *Leur. ex AA. q. 914. & seqq.*

§. XI. Quamvis unio raro possit praesumi, cum sit aliquid facti & quidem odiosi *Castrop. §. 4. n. 3. Leur. q. 882.*, adeoque probari debeat, *Leur. q. 931.*, tamen si facta sit, ordinariè loquendo, praesumi debet adfuisse causam, maximè si uniens testetur de cognitione causae, *Corr. Garc. n. 121. Barb. n. 51. Leur. q. 910.* Et post lapsum 30. annorum praesumitur facta validè & cum solennitatibus, nisi constet de contrario, *Leur. q. 929.*, qui q. 932. & 933. explicat, quomodo probari possit esse factam.

§. XII. Unio tum prius habet locum, quando beneficium unitum vacaverit, quia uniens non vult praesudicare possessori, nisi ei aliter subveniat, *Laym. supra, Garc. n. 214. Paris. l. 2. q. 9. n. 7.*

§. XIII. Praelati Episcopo inferiores non possunt, per se loquendo, beneficia unire, nisi habeant jurisdictionem quasi Episcopalem, *Lott. q. 28. n. III. 134. & seqq. Ventrig. n. 2. Castrop. §. 2. n. 18.* Nec potest Vicarius Episcopi ex vi officii sui, uti habet communior cum *Castrop. contra Lott. à n. 125. Nec Coad-*

jutor Episcopi, nisi Coadjutus mente deficeret, *Luca* de Paroch. d. 35. n. 10. Nec Archi-Episcopus in Ecclesiis suffraganeis, quia non sunt ei subjectæ, nisi in casibus à jure expressis, *Barb.* n. 58. *Castrop.* n. 17. Excipit *Ventrigl.* n. 6, nisi ob negatam justam unionem ad eum appellaretur, sic enim ad ipsum devolveretur negotium: Potest tamen Legatus à latere, uti plures docent apud *Leur.* q. 905. Sed non Capitulum Sede vacante, uti tenent aliqui contra alios; & saltem nullum beneficium vel Ecclesiam potest sibi unire. *Leur.* q. 908.

287 §. XIV. Singuli Pontifices statim post electionem suam vi Regulæ 13. & 21. Cancellariæ revocant omnes uniones, annexiones & incorporaciones nondum sortitas effectum, uti pluribus explicat *Chok.* ad Reg. 21. Non tamen revocant illas, quæ saltem ex parte sunt sortitæ effectum, *Garc.* n. 294. Plures autem adhuc sunt exceptiones ab illa Regula revocatoria, uti videri potest apud *Chok.* supra *Corr.* l. 2. c. 5. à n. 21. *Lott.* q. 28. & 29. *Leur.* q. 941.

Plura de unionibus beneficiorum videri possunt apud *Leur.* p. 1. à q. 162. & p. 3. à q. 877.

Q. 48. *Quid notandum sit circa divisionem, dismembrationem & suppressionem beneficiorum.*
R. Seqq.

288 §. I. Divisio beneficii est, quando de uno fiunt plura: qui autem jure ordinario possunt unire, etiam possunt dividere, *Castrop.* t. 13. d. 6. p. 12. §. 4. n. 4. *Luca* de Paroch. d. 35. n. 8. *Leur.* p. 3. q. 935; hinc si Episcopus ob paupertatem univit duas Ecclesias, illâ cessante poterit dividere & post unionem dissolutam redeunt beneficia ad pristinam naturam, v. g. redit jus patronatus, *Leur.* q. 945.

289 §. II. Dismembratio beneficii est separatio tantum aliquorum fructuum ab illo, ut applicentur al-

teri